

Кафедра комп'ютерної інженерії та
інформаційних технологій

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	SS002 Правознавство та право інтелектуальної власності / Science of Law and Intellectual Property Law
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	123 «Комп'ютерна інженерія»
Освітня програма	Комп'ютерна інженерія
Семестр	I семестр
Кафедра	«Комп'ютерної інженерії та інформаційних технологій»
Курс	I курс
Анотація курсу	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Правознавство та право інтелектуальної власності» є сформуванню у майбутніх фахівців глибоке правове мислення як методологічне знаряддя вирішення складних питань правової дійсності, що виникають у реальному житті.</p> <p>Завданням дисципліни є формування у майбутніх фахівців глибокого правового мислення, навиків правомочної поведінки, прагнення жити у відповідності з вимогами чинного законодавства.</p> <p>Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є основи теорії держави і права, окремих галузей права та державне регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності.</p> <p>Предметом вивчення є основні положення теорії держави і права та окремих галузей чинного законодавства України, суспільні відносини, що стосуються суб'єктів науково-технічної, культурної та іншої творчої</p>

	<p>діяльності, оформлення, використання та охорони результатів інтелектуальної діяльності людини, законодавчого регулювання даної галузі та юридичної відповідальності за порушення законодавства.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки:</p> <p>«Історія України», «Соціологія», «Філософія», «Культурологія».</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <p>Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права та окремих галузей права</p> <p>Змістовий модуль 2. Основи права інтелектуальної власності</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=476
Мова викладання	українська
Лектор курсу	<p>Куксенко Сергій Іванович, кандидат історичних наук, доцент кафедри дизайну та соціально-культурних дисциплін.</p> <p>канали комунікації:</p> <p>СДН «Moodle»: повідомлення в чаті</p> <p>E-mail: kuksenko.si@gmail.com</p> <p>Messenger: https://www.facebook.com/</p>
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<p><i>Комп'ютерна інженерія:</i></p> <p>http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ooop_kb.pdf</p>
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>Z1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>Z2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Z3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Z4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Z6 Навички міжособистої взаємодії.</p> <p>Z7 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p>

	<p>Z8 Здатність працювати в команді. Мотивувати людей і досягати спільних цілей.</p> <p>Z9 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Z10 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Z11 Навички використання інформаційнокомунікаційних технологій в освітньому процесі, здатність реалізувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел</p> <p>Z12 Здатність діяти на основі загальнолюдських етичних міркувань та академічної доброчесності з позиції соціальної відповідальності та громадянської свідомості</p>
<p>Перелік спеціальних компетентностей (СК)</p>	<p>P1 Здатність застосовувати законодавчу та нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі комп'ютерної інженерії</p>
<p>Перелік програмних результатів навчання</p>	<p>N11 Вміти здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач комп'ютерної інженерії.</p> <p>N12 Вміти ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди</p> <p>N17 Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою.</p> <p>N19 Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення.</p> <p>N20 Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.</p>

	N21 Якісно виконувати роботу та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 14 Кількість практичних занять – 16 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Вербальні (словесні) методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет. Наочні методи (демонстраційний експеримент), у яких головну роль відіграє демонстрація викладачем явищ і предметів, а слово набуває скеровуючого значення (ним викладач спрямовує хід спостережень і логіку міркування студентів). Інтерактивні методи навчання: робота у групах; інтерактивні презентації; дискусії; мозкові штурми; рольові ігри; аналіз історій і ситуацій.
Зміст дисципліни	
Тема 1 Основи теорії держави і права	Закономірності та основні теорії походження держави і права. Поняття держави та її ознаки. Характеристика внутрішніх і зовнішніх функцій держави. Форми держави. Поняття та ознаки громадянського суспільства і правові держави. Поняття права та його ознаки. Місце і роль права в системі соціальних норм. Функції права. Джерела (форми) права. Система права. Нормативно-правові акти та їх види. Систематизація правових актів.

<p>Тема 2. Основи конституційного права України</p>	<p>Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства. Загальні засади конституційного ладу України. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України. Загальна характеристика системи органів державної влади</p>
<p>Тема 3. Основи цивільного права. Правові відносини</p>	<p>Цивільне право і відносини, що ним регулюються. Джерела цивільного права. Загальна характеристика цивільного законодавства України. Цивільний кодекс України. Правовідносини: поняття, суб'єкти, об'єкти, зміст. Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин. Поняття, форми власності в Україні. Захист власності. Поняття і види цивільно-правових договорів. Поняття зобов'язання, підстави його виникнення та припинення, засоби збереження виконання зобов'язань. Спадкування за цивільним правом. Поняття і підстави цивільно-правової відповідальності.</p>
<p>Тема 4. Основи трудового права</p>	<p>Поняття трудового права, його джерела. Місце кодексу законів про працю в системі трудового права України. Колективний і трудовий договір. Контракт – особлива форма трудового договору. Робочий час і час відпочинку. Підстави та порядок прийняття та звільнення з роботи. Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Особливості праці молоді. Розв'язання індивідуальних та колективних трудових спорів.</p>
<p>Тема 5. Інтелектуальна власність як право на результати творчої діяльності людини</p>	<p>Поняття права інтелектуальної власності, його значення, предмет та метод. Необхідність створення та управління об'єктами права інтелектуальної власності. Майновий та немайновий аспект права інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності.</p>

	Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку.
Тема 6. Об'єкти права інтелектуальної власності	Об'єкти права інтелектуальної власності та основні засади їх класифікації. Характеристика об'єктів авторського права і суміжних прав. Характеристика об'єктів промислової власності. Характеристика комерційних позначень (засобів індивідуалізації). Поняття та характеристика нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.
Тема 7. Захист інтересів власників об'єктів інтелектуальної власності	Поняття охорони і захисту прав та їх співвідношення. Види порушення прав інтелектуальної власності. Види захисту прав інтелектуальної власності. Охорона об'єктів інтелектуальної власності в цифровому просторі. Експертиза об'єктів інтелектуальної власності. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Відвідування занять з дисципліни є обов'язковим, студент має бути активним під час практичних занять; своєчасно виконувати самостійні роботи. Пропущені заняття або контрольні заходи мають бути відпрацьованими в позаурочний час, у консультативні години. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Студент має демонструвати повагу та толерантність по відношенню до усіх учасників освітнього процесу (студенти, викладачі, допоміжний персонал), дотримуватися правил внутрішнього розпорядку.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман,

хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Аудиторна	
Опитування під час практичних занять /Складання тестів для тих, хто навчається за індивідуальним планом (8 занять по 5 балів)	40
Модульні контрольні роботи (2 роботи)	30
Аналіз нормативно-правового акту	10
Реферат	10
Тези, презентації	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Базові

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ : станом на 14 жовтня 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213-330) : Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>.
4. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
5. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року : Конвенція Орг. об'єдн. націй з питань освіти, науки та культури від 06.09.1952 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052
6. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 140 с.
7. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права : Навчальний посібник / С. В. Бондаренко. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2018. – 288 с.
8. Бошицький Ю.Л., Козлова О.О., Андрощук Г.О. Комерційні найменування: основні правові аспекти. Наук.-практ. вид. К.: «Юридична думка», 2018. 216 с.
9. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. 392 с.
10. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
11. Інтелектуальна власність: магістерський курс. Підручник / за ред. проф. Перерви П.Г., проф. Борзенка В.І., доц. Кобелевої Т.О.- Харків : НТУ «ХП», 2019. 1002 с.
12. Інтелектуальна власність: навч. посібник [Т. Г. Васильців, В. В. Апопій, Р. Л. Лупак, О. О.] Ільчук. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2017. 172 с.
13. Капінос М. М. Інтелектуальна власність: підручник для аспірантів вищих навчальних закладів / М. М. Капінос, Е. Т. Лерантович, М. М. Солощук. Харків: «Друкарня Мадрид», 2018. 396 с
14. Конституційне право України : навч. посібник [для підгот. до іспиту за кредитно-модульною сист. навчання]. – 2-е вид., перероб. і доп. / В. О. Боняк, В. А. Завгородній, А. В. Самотуга, Л. А. Філяніна. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 293 с.

15. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
16. Коротун О. М. Адміністративно-правові аспекти забезпечення охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні: проблеми теорії та практики правозастосування: монографія / О. М. Коротун. Київ, 2019. 292с.
17. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-тєвид. К.: Кондор-Видавництво, 2017. 242 с.
18. Основи правознавства : навч. посіб. / Ю. І. Крегул, Л. М. Шестопалова, В. В. Ладиченко [та ін.] ; за ред. Ю. І. Крегула. – Вид. 2-ге, перероб. та допов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 528 с.
- 19.** Потехіна В. О. Інтелектуальна власність : Навчальний посібник / В. О. Потехіна. – К.: ЦУЛ, 2018. 414 с.
20. Право інтелектуальної власності. Підручник. За заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., к.ю.н., доц. Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с
21. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: підручник / О.П. Світличний. – К.:НУБіП України, 2015. – 355 с.
22. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. – 416 с.
23. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
24. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.
25. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. / Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. К.: ЦУЛ, 2017.
26. Цибульов П. М. Управління інтелектуальною власністю : Навчальний підручник. – К.: Держ. Ін-т інтел. власн., 2019. – 312 с.

Допоміжні

1. Бошицький Ю. Л. Право інтелектуальної власності: навч. посібн. /Ю. Л. Бошицький. К.: Логос, 2017. 488 с.
2. Волков О. І. Економіка та організація інноваційної діяльності підр. /О. І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан. К. ЦУЛ, 2018. 662 с.
3. Гапотій В.Д., Слишик О. Г. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишик.- 2-ге вид. із змінами та доп. – Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. – 882 с
4. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І. І. Дахно. К.: Либідь, 2017. 200с.

5. Зеров К.О. Особливості захисту авторських прав натвори, розміщені в мережі інтернет [Текст] : [монографія] / Зеров К. О. ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інтелект. власності. -Київ : Інтерсервіс, 2018. 219 с.
6. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: підручник / за ред. проф. Вачевського. К.: ВД "Професіонал", 2017. 448 с.
7. Конституційне право : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзь, М. І. Марчука ; [О. С. Бакумов, Л. Д. Варунц, Т. І. Гудзь та ін.] ; передм. М. І. Марчука. – Харків, 2019. – 484 с
8. Конституційне право України : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.] ; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с.
9. Коссак В. М. Право інтелектуальної власності: підручник / В. М.Коссак, І. Є. Якубівський. К.: Істина. 2017. 208 с.
10. Науково-практичний коментар Цивільного Кодексу України: У 2-х т.– 3-є вид., перероб. і доповн. / за відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2018. Т. І.
11. Охорона та захист прав інтелектуальної власності: економіко-правові підходи [Текст] : [монографія] / [М. Є. Бичковська та ін. ; ред.: О. О. Кулініч, Р. Б. Шишка]. - Київ : Ліра-К, 2019. 275 с.
12. Право інтелектуальної власності: Академічний курс: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2017. 696 с.
13. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
14. Правознавство: Навчально-методичний комплекс [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобув. ступ. бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.В. Тихонюк. - Електронні текстові дані (1 файл: 1351 Кбайт). - Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. - 103 с.
15. Правознавство: Підручник для студентів внз/ Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
16. Путівник по законодавству з інтелектуальної власності [Текст] / [О. Л. Копиленко та ін.] ; Ін-т законодавства Верх. Ради України, Нац. офіс інтелект. власності. Київ : Людмила, 2018. 160 с.
17. Теорія держави і права: підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. – 2-є вид. перероб. і доп. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2015 . 468 с
18. Черевко Г. В. Інтелектуальна власність: Навч. посіб./ Г.В.Черевко К.: Знання, 2018. 412 с.
19. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект / Р. Б. Шишка. Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2017. 367 с.

20. Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні [Текст] : монографія / І. Є. Якубівський ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка.- Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 521 с.

Інформаційні ресурси

1. IP Center of Ukraine – Розвиток відносин у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://www.facebook.com/uanipo> – Назва з екрану.
2. Біржа промислової власності. URL: <http://exchange.iii.ua/uk> – Назва з екрану.
3. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL: <https://geneva.mfa.gov.ua/posolstvo/2610-wipo> – Назва з екрану.
4. Державна служба інтелектуальної власності України. URL: <https://regulation.gov.ua/catalogue/regulators/id48/functions> – Назва з екрану.
5. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (УІІВ). URL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/about> – Назва з екрану.
6. Державне підприємство «Український інститут промислової власності». URL: <http://www.uipv.org> – Назва з екрану.
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/> – Назва з екрану.
8. Новий митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону (ведеться з 2020 року; старий реєстр доступний за посиланням). URL: <https://cabinet.customs.gov.ua/ipr/reg/overview> – Назва з екрану.
9. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс] . – URL: www.president.gov.ua – Назва з екрану.
10. Офіційний сайт Верховної Ради України . – URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
11. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – URL: <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрану.
12. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. – URL: <http://www.mon.gov.ua/> – Назва з екрану.
13. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України . – URL: <http://www.mlsp.gov.ua>. – Назва з екрану.
14. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. – URL: <http://www.minjust.gov.ua> – Назва з екрану.
15. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> – Назва з екрану.
16. Патентні інформаційні фонди. URL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/patents> – Назва з екрану.
17. Українська агенція з авторських та суміжних прав. URL: <http://uacrr.org.ua/about.html> – Назва з екрану.

18. Український інститут інтелектуальної власності. URL: https://www.facebook.com/ukrpatent.org/?locale=ru_RU – Назва з екрану.
19. Укрпатент. URL: <https://ukrpatent.org/uk> – Назва з екрану.